Josip, nadučitelj v Rušah pri Mariboru; b) levi Dravski breg: Pučelik Miroslav, učitelj v Krčevini pri Mariboru. 14. *Šolski okraj Ormož:* Rajšp Josip, nadučitelj v Ormožu. 15. *Šolski okraj Ptuj:* a) desni Dravski breg: Kožuh Mirko, nadučitelj, Sv. Duh pri Ptuju. b) levi Dravski breg: Kajnih Valentin, učitelj v Ptuju. 16. *Šolski okraj Rogatec:* Sotošek Martin, nadučitelj v Žaletah. 17. *Šolski okraj Sevnica:* Štefanija Scheligo, učiteljica Rajhenburg. 18. *Šolski okraj Slovenska Bistrica*: Feigl Otilija, učiteljica v Slov. Bistrici. 19. *Šolski okraj Slovenji Gradec:* Vrečko Fran, šolski ravnatelj v Slov. Gradcu. 20. *Šolski okraj Šmarje:* Zofka Debelak, učiteljica v Šmarju. 21. *Šolski okraj Šoštanj:* Koropec I., učitelj v Šmarju. 22. *Šolski okraj Vransko:* Kramar Ivan, uadučitelj na Vranskem. Za poverjenike, ki so mobilizirani, naj pobero letnino njih namestniki v službi ali kdorkoli; sme se pa tudi poslati letnina (4 K) kar naravnost Slovenski Šolski Matici v Ljubljano. P. n. gg. poverjenike prosimo, da se požurijo.

Štajersko.

Zveza slov. učiteljev in učiteljic na Štajerskem. 1. dne oktobra dobimo zadnji del za letos določene vojne, draginjske doklade. Preteklo leto je zavedno učiteljstvo darovalo od vojne doklade v prid vojnemu pomožnemu skladu. Žal, da se jih je takrat odzvalo tako malo našemu klicu. Zveza je v svoji zadnji vodstveni seji sklenila pozvati slovensko učiteljstvo, da tudi letos stori svojo dolžnost ter daruje v imenovani sklad ter upa, da se bo to zgodilo v večjem številu, ker sedaj menda ni več v naših vrstah takih ljudi, ki bi ne uvideli, da se imamo za vse, kar smo dosegli, zahvaliti odločnemu nastopu vodstva naše organizacije. Tovariši šol. vodje naj tedaj 1. oktobra poberejo pri svojem učiteljstvu v ta namen določene vsote, jih izroče predsednikom okraj. učiteljskih društev, ki pošljejo denar in izkaz darovalcev Zveznemu blagajniku tovarišu Ant. Gnus-u na Dol pri Hrastniku, istočasno pa objavi izkaz tudi v Učit. Tovarišu sam, ker je Zvezin blagajnik z delom preobložen. Daruje kakor lani učiteljstvo šol I. plač. razreda po 30 odstotkov, II. plač. razr. 2 odstotka in III. plač. razr. 1 odstotek od letošnje celoletne doklade. Do sedaj znaša ta sklad 1900 K, dočim so nemški učitelji imeli že lani nabranih čez 10.000 K, Smatramo za dolžnost vsakega, da se odzove temu klicu! Žalostno je dejstvo, da društvena blagajna izkazuje 300 K primanjkljaja in to posebno zaradi brezbrižnosti istih članic, ki že po več let niso vposlale prispevkov. Okraj. učit. društva naj tedaj skrbijo, da poberejo pri svojih udih članarino ter doposljejo Zvezi odločene prispevke. Odkod pa naj vzame Zveza denar za seje in razne deputacije v Gradec in na Dunaj? Samo zavoljo pomanjkanja denarja Zveza že dve leti ni imela odborove seje. Pozivamo društva, da poskusijo z zborovanji, ki so se pri nekaterih že prav dobro obnesla. Vsak posameznik, ne le vodstvo, naj stori svojo dolžnost, ako hočemo doseči zaželjen cilj. Vodstvo.

p **Učiteljsko društvo za ptujski okraj** je zborovalo 16. avgusta drugič v vojnem času. Za sedanje razmere je bila vdeležba povoljna, kajti bilo je navzočih 9 tovarišic in 13 tovarišev. Zborovanje otvoril društveni podpredsednik tov. Gorup s pozdravom na navzoče. Spominja pa se tudi vseh tistih tovarišev, ki so vstopili v vojno službo. Na njegov predlog jim pošilja učiteljsko društvo za ptujski okraj potom »Učit. Tovariša« najlepše pozdrave z željo, da se skoraj vrnejo. Nato se je vršilo predavanje gosp. profesorja Iv. Vesenjaka iz Moškanjc: »Državni in narodni problemi v 20. stoletju.« Predavanje je bilo jasno, zanimivo in vsestransko odobravanje je sledilo izvajanjem. Gospodu profesorju se izreka za njegov blagohotni trud najlepša zahvala. — Za najvažnejšo točko dnevnega reda pa menda smemo smatrati v teh časih razgovor o naši aprovizaciji. Razgovor je dognal marsikaj bridkega v našem stanu. Sicer smo bridkostim vajeni, jadikovanje izda malo ali nič, zato se je sklenilo, da se odpošlje v tej zadevi deputacijo 3 članov k c. kr. okrajnemu glavarju. Razjasnijo naj se mu težave v učiteljski aprovizaciji ter prosi, da nam po možnosti olajša naše stanje. O učiteljskem delu ne bo treba izgubljati besed. Vsak ve sam, da je obremenjen kakor živinče. Delaj, delaj, da ne boš imel časa misliti na — želodec! Celo orožništvo, privoščimo mu, je na boljšem od nas. Dobi vsa živila v dovoljni meri naravnost od c. kr. okrajnega glavarstva. Ako vinič ar nima kruha, gre na delo, kjer dobi poleg plačila tudi jesti. Le učitelj naj živi s ¼ — 1 kg moke za 14 dni ali še delj. V tem oziru se sklene, naj prosi deputacija c. kr. okrajnega glavarja, da dobi učiteljstvo celega okraja potrebna živila vsak mesec enkrat v dovoljni meri naravnost od c. kr. okrajnega glavarstva oz. gospodarskega urada, ki vodi aprovizacijo za celi okraj. C. kr. okrajno glavarstvo bi nam pa naj tudi preskrbelo oziroma naznanilo, kje se dobijo podplati in usnje, drugače bomo tudi pozimi bosi. Koliko podplatov je že marsikdo od nas raztrgal na raznih rekvizacijah, popisovanjih, zbirkah itd.! Da si v bodoče ne bomo mogli preskrbeti tudi najpotrebnejše obleke zaradi pomanjkanja blaga, v prvi vrsti pa zaradi neprimerno visokih cen, o tem je gotovo že vsakdo z bojaznijo razmišljal. —

Preteklo zimo je bilo več šol zaprtih zaradi pomanjkanja kuriva. Isto lahko pričakujemo za prihodnjo zimo. Sicer so dobili krajni šolski sveti ukaz, da morajo že poleti preskrbeti potrebno kurivo, toda javili se jim niso dobavni viri. S tem so na kratko navedene naše glavne težnje v sedanjih časih, ki jih pa bo opisala deputacija na pristojnem mstu še določnejše s konkretnimi primeri.

Ker si učiteljstvo s svojo borno plačo ter z nezdatno draginjsko doklado ne more preskreti niti najpotrebnejšega, zato se pooblasti tov. Gorupa, da v imenu društva stopi v stik z »Jugoslovanskim klubom« zaradi nakazanja draginjskih doklad kakor jih dobivajo državni uradniki.

Izvolila se je nadalje tudi deputacija 3 članov, ki bo šla k c. kr. okrajnemu glavarju v zadevi »Sožalne in vdanostne izjave«.

Končno se je sklenilo, da se bo vršilo od sedaj naprej zborovanje po možnosti vsak drugi mesec. Prihodnje zborovanje pa bo zaradi počitnic še le meseca novembra.

Učiteljsko društvo za konjiški okraj. Po dolgih treh letih je naše društvo dne 26. avgusta 1917 zopet zborovalo. Od začetka vojne je bilo društvo brez vsakega vodstva ker je predsednik tov. Schell v vojaški službi, tajnik in blagajničarka sta pa zapustila naš okraj. Zasluga našega tovariša gosp. nadučitelja Antona Brumna je, da se je društvo zbudilo zopet k novemu življenju.

Zborovanja se je na povabilo društva vdeležil tudi vodja okrajnega glavarstva Konjice gosp. dr. Hohl ter člana nemškega učiteljskega društva tovariša nadučitelja Pirh in Fras in tovarišica Sabina Serajnikova Tov. Brumen je prisrčno pozdravil navzoče, predvsem gosp. uradnega vodjo ter se mu zahvalil, da je društvo počastil s svojim obiskom in ga prosil, naj posluša naše težnje in nam pride po svojih močeh na pomoč. Spomnil se je tudi tovarišev, ki so v vojaški službi, predvsem našega društvenega predsednika nadučitelja sedaj nadporočnika Schella ter vsem poslal najprisrčnejše pozdrave.

V ganljivih besedah se je nato tovariš Ferdo Bobič (Stranice) poslovil od pokojnega cesarja Franca Jožefa I., ter navdušeno pozdravil našega novega vladarja cesarja Karla I. in njegovo visoko soprogo cesarico Zito. Izročil je g. uradnemu vodji udanostno izjavo učiteljstva s prošnjo, da jo odpošlje na pristojno mesto. Prešlo se je potem k prvi točki dnevnega reda. Z resnimi besedami in deloma z njemu lastnim humorjem je slikal tovariš Jos. Čeh, nadučitelj pri Sv. Jerneju položaj tuokrajnega učiteljstva z ozirom na prehrano. Stavil je konkretne predloge za izboljšanje našega položaja in sicer:

1. Učiteljstvu, katero ima pravico do krušnih kart, naj se pripozna za vedno popolna množina moke t. j. 2·80 kg na vsako karto in vsako osebo, da ne bodo na slabšem kakor poljski delavci, ki dobe živež pri kmetu, kjer so na delu.

2. Naj se učiteljstvu izposluje pravica, da si sme dobiti za vso družino oblastveno odmerjeno množino krompirja pri katerem koli bližnjem pridelovalcu od zaseženega krompirja, proti izročitvi od šol. vodstva izdanim in s šolskim pečatom opremljenim izkaznicam, na katerih je razvidna uradno določena prevzemna cena.

3. Popolnoma na enak način kakor dobava krompirja naj se učiteljstvu v samotnih krajih tudi omogoči dobava fižola in slanine.

4. C. kr. okrajno glavarstvo se prosi, da potom šolskih vodstev prav kmalu obvesti, v koliko se na navedene predloge lahko pride učiteljstvu pri dobavi živil na pomoč.

Za izboren referat je žel gosp. tovariš zahvalo in priznanje vseh navzočih. — Nato je prevzel g. uradni vodja besedo. Z laskavimi besedami se je zahvalil tovarišu Bobiču za njegov patrijotičen govor ter obljubil, da predloži z veseljem udanostno izjavo na najvišje mesto. Povdarjal je patriotično delovanje učiteljstva, priznal njegove težnje in obljubil, da nam bode povsod po svojih močeh pomagal. Tov. Brumen je naprosil g. uradnega vodjo kot predsednika okraj. šol. sveta, naj skrbi za to, da bodo z začetkom novega šol. leta vsa učna mesta zasedena. Učitelji v zaledju naj se oprostijo vojaške službe in tudi suplentinje se naj namestijo. Kot sedanji vodja društvenih poslov je nato poročal isti o stanju društva.

Društvo šteje sedaj 25 plačujočih članov. Na novo so pristopile tovarišica Tomažičeva učit. v Sv. Kunigundi, gospa Rozal. Goleževa u. r. d. v Sv. Kunigundi in tovarišica Kosijeva učit. v Čadramu. Predsednik jih ob tej priliki toplo pozdravi. — Isti je podal tudi poročilo o stanju blagajne ki je zelo ugodno. Društveni odbor se začasno sledeče dopolni. Predsedstvo se izroči dosed. podpredsedniku tov. Bobiču, nadučitelju v Stranicah, za tajnika je bil izvoljen tov. Golež, nadučt. v Sv. Kunigundi za njegovo namestnico tovarišica Marijo Pleškova učit. v Čadramu. Določi se, da bode društvo v vojnem času zborovalo vsaj dvakrat na leto. Na predlog tov. Brumna se izreče vodstvu „Zveze“ in „Lehrerbundu“ zahvala za vspešno delovanje v zadevi vojne draginjske doklade ter se ju naprosi, da ne odnehata prej, dokler ne dobimo iste draginjske doklade kot državni uradniki. H koncu je poverjenik Slov. Matice tov. Golež apeliral na vse tovariše, naj pristopijo k naši tako važni družbi.

Razšli smo se nato v zavesti, da se je naše društvo res prebudilo k novemu življenju, za kar se tem potom našemu tov. Brumnu še enkrat toplo zahvaljujemo.

G—ž.

Kranjske vesti.

—r— Dne 9. t. m. se je poročil na Brdu pri Lukovici tovariš **Slavoj Dimnik** c. k. učitelj na pripravnici za srednje šole v Trstu, sin našega tovariša mestnega nadučitelja in občinskega svetnika Jakoba Dimnika z gospodično Vido Krsnikovo, c. k. učiteljico na C. M. šoli v Trstu. Novoporočencema iskreno čestitamo! Na mnoga srečna leta!

—r— **Obljubljene draginjske doklade** učiteljstvo že prav težko pričakuje. Ako so rodbinske razmere semtertje tako zamotane, da nagla rešitev ni mogoča, prosimo naj se te doklade kakor hitro mogoče nakažejo saj — učiteljem (očetom) in pa samcem.

—r— **4000 K za obutev šolski mladini.** Občinski svet ljubljanski je na predlog gospoda župana dr. Ivana Tavčarja dovolil tudi letos 4000 K za nakup čevljev z lesenimi podplati, ki se bodo razdelili med ubogo šolsko mladino na ljubljanskih ljudskih šolah.

—r— **Iz ljudskošolske službe.** Suplentka Pavla Draxler je imenovana za začasno učiteljico na ljudski šoli v Rovtah; vodstvo na tej šoli je prevzela učiteljica Rafaela Pavlica; absol. učit. kandidatka Gabriela Högler je imenovana za suplentkovoditeljico na enorazredni ljudski šoli v Zdihovem; suplentka Ema Janežič je imenovana za začasno učiteljico na ljudski šoli na Bledu; absol. učit. kandidatka Marija Lachainer je imenovana za začasno učiteljico na ljudski šoli na Blokah; suplentka Marta Reich bo nadomestovala vpokojenega nadučitelja Josipa Reicha na ljudski šoli v Dolu in prevzame tudi vodstvo te šole; učitelj. kandidatka Ivana Ukmar je nameščena za suplentko v Cerknici, ker je učitelj Adolf Harmel zaradi bolezni na dopustu; učitelj Leopold Namorš je imenovan za suplenta na meščanski šoli v Krškem. Žora Mozetič je nameščena za suplentko v Cerkljah; Ana Ojstriševa in Ana Machova začasni učiteljici na osemrazredni dekliški ljudski šoli pri sv. Jakobu v Ljubljani sta stalno nameščeni na dosedanjem mestu, na to šolo so dalje stalno imenovane učiteljice: Božidara Wernetova s Sostrega, Ivana Cegnarjeva iz Žabnice in Marija Fajdigova iz Smartna pod Šmarno goro; začasni učiteljici Marija Ramovševa in Marija Luckmannova ter suplentka Marija Vidičeva na osemrazredni mestni nemški dekliški ljudski šoli v Ljubljani so stalno nameščene na svojih dosedanjih mestih; Vida Sornova dosedaj učiteljica na Viču pri Ljubljani je imenovana na ljudsko šolo v Mengšu; učiteljica Leopolda Bajec = Vadnjalova v Lozicah stopi v začasni pokoj.

—r— **Iz c. kr. mestnega šolskega sveta ljubljanskega.** O zadnji izredni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, ki se je vršila v petek dne 24. avgusta 1917, smo prejeli nastopno poročilo: Predsednik proglasi sklepčnost in otvori sejo. Odobri se zapisnik zadnje redne seje, ki se je vršila v petek dne 17. avgusta 1917. Za nanovo razpisana učna mesta na mestni slovenski in pa na mestni nemški dekliški osemrazrednici v Ljubljani se stavijo ternopredlogi. Provizorni učiteljici Mariji Ramovševi se pripozna II. provizorna petletnica. Poročili o nadzorovanju šišenske deške in šišenske dekliške osemrazrednice v Ljubljani v šolskem letu 1916|17 se vzameta na znanje in se imata predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu v končno odobrenje. Občinski svet je tudi letos naprositi za kredit 4000 kron v pokritje izdatkov za nabavo obutvi revni šolski mladini. Potem, ko se odredi še nekaj internih zadev in pojasni nekaj slučajnih vprašanj, zaključi predsednik sejo.

—r— **Deželna ustanovna mesta** učence stavbne strokovne šole mehanič tehniškega značaja na c kr. držav obrtni šoli v Ljubljani. Povodom otvori stavbne strokovne šole in višje obr šole mehaniško-tehniškega značaja c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani deželni odbor sklenil, da se ustanovi učence teh šol 10 ustanovnih mest 500 K na leto in da je letno potrebšč za ta ustanovna mesta vstavljati v vsak kratni deželni proračun. Pravica podel vanja teh ustanovnih mest pristoji dež nemu odboru, prošnje pa imajo pros vlagati na ravnateljstvo c. kr. držav obrtne šole v Ljubljani.

—r— **Pri letalskem napadu avgu** na Benetke je bil ranjen pomorski p porščak gospod Vladimir Trost, najstare sin g. Karola Trosta, nadučitelja v Jerneju na Dolenjskem. Za izredno h brost pred sovražnikom je prejel imen vani srebrno hrabrostno svetinjo.

—r— **Desetič je odlikovan** stotnik generalnem štabu gosp. Ant. Lokar, s našega tovariša Ivana Lokarja, nadučite v p. v Ljubljani. Dobil je že v dru Najvišje pohvalno priznanje.

Štajerske vesti.

—š— **Učiteljska gospodarska in kr ditna zadruga v Celju.** Za naročnike „Naročilnem listu“ iz l. 1914, ki so v te naročili publikacije „Slovenske Matice smo plačali kljub odpisu v „N. l.“ l. 19 in 1917 letnino. V „N. l.“ (glej čekov zvezek I) odpisana letnina se naj v prilo njih rokih pošlje. Naši naročniki, ki hoče potom „N. l.“ plačevati imenovane pub kacije za l. 1914, se naj takoj zglase z n vedbo poverjeništva na zgornji naslov Liboje, p. Petrovče. (Pri event. vprašanj priložite dopisnico za odgovor!)

—š— **Zvišanje vojne draginjske do klade štajerskemu učiteljstvu.** Štajersk deželni odbor je na prošnjo štajerskeg Lehrerbunda z dne 28. julija t. l. v princip sklenil na svoji zadnji seji, da zviša uč teljske vojne doklade v oni izmeri, kak jih je dovolila vlada državnim uradnikom Izplačala se bo zvišana draginjska doklad šele tedaj, ko dobi deželni odbor za to po trebnih denarnih sredstev, za katere se b obrnil na vlado na Dunaju. Da pa priskoč takoj v teh hudih časih učiteljstvu na po moč, je sklenil deželni odbor zvišali za 1917 dovoljene draginjske doklade za 5 odstotkov od 1. julija t. l. Izplačal se b ta povišek, ki naj se smatra kot predujem v principu dovoljene doklade, za mesec julij, avgust in september še meseca sept za zadnje četrtletje 1917 pa skupaj z obro kom, ki je plačljiv dne 1. oktobra t. l. Iz datki za zvišano draginjsko doklado po izmeri državnih uradnikov bodo znašal 36000 K. Deželni odbor razpolaga seda samo s polovico te vsote, za drugo polovico najame posojilo pri vladi na Dunaju. Poga janja so se že pričela in upati smemo, da rešijo ugodno. — Zopet lep uspeh štajerske učiteljske organizacije! Pa je še vedno mnogo učiteljev, ki brezbrižno stoje zunaj nje in jedo samo nje sadove ali pa pravijo, da je vsa učiteljska organizacija le nepotrebna poza! Štajerskemu učiteljstvu čestitamo na lepem uspehu!

—š— **Društvo „Selbsthilfe der Lehrerschaft Stelermarks“.** Društveni odbor sporoča: Umrli so trije društveni člani: Alojzij Kleinrath, učitelj v Labuchu, padel dne 16. junija 1917, Franc Schnabl, učitelj v p. v Gradcu, umrl dne 20. julija t. l.; gospa Helena Schellauf, vdova po meščansko šolskem ravnatelju v Hartbergu, umrla dne 31. julija t. l. To je 154., 155. in 156. smrtni slučaj. Za te tri slučaje naj društveniki takoj vplačajo po 2 K, skupaj 6 K.

Društveni odbor.

—š— **Odlikovanja povodom cesarjevega rojstnega dne.** Vojni križec 3. reda za civ. zasluge so prejeli: Franjo Jurkovič, nadučitelj v Šmarju pri Jelšah; Ivan Paulšek, nadučitelj v Račjem: Ivan Pirch, nadučitelj na Konjicah okol.; Jos. Koschutnik, nadučitelj v Vojniku okol; Jos. Sabati, nadučitelj v Zgor. Polskavi; Fortunat Sadú, naučitelj pri Sv. Ilju v Slov. gor.; Feliks Škrjanc, šolski vodja pri Sv. Rupertu v Slov. gor.; Milan Volc, učitelj v Trbovljah-Vodi. — Bivši nadučitelj pri Sv. Rupertu v Slov. gor., Simon Ješovnik, sedaj v p. bivajoč v Mariboru, je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem. — France Kramer, učitelj pri Sv. Lenartu v Slov. gor., sedaj c. kr. rač. poročnik pri strelskem polku šr. 26, je odlikovan z zlatim križcem. Tovariš Anton Porekar, nadučitelj na Humu pri Ormožu seda stotnik prostovoljnih strelcev, je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. — Učitelj Nejič Paulič v Leskovcu pri Ptuju, poročnik, je dobil drugo odlikovanje: Signum laudis; Okrajni učitelj celjski Joško Gosak, poročnik, v drugič odlikovan s srebrno hrabrostno